

Prædiken til Søndag seksagesima

Mark. 4,26-32

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Jesus sagde: »Med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsæt jorden; han sover og står op, nat og dag, og kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Af sig selv giver jorden afgrøde, først strå, så aks, så fuld kerne i akset. Men når kornet er modent, går han straks i gang med seglen, for høsten er inde.« Og han sagde: »Hvad skal vi sammenligne Guds rige med? Hvilken lignelse skal vi bruge om det? Det er ligesom et sennepsfrø: Når det kommer i jorden, er det mindre end alle andre frø på jorden, men når det er sæt, vokser det op og bliver større end alle andre planter og får store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.«

Markusevangeliet 4,26-32

Det sværeste er at gøre ingenting, og dog håbe på alt – det sværeste er at vente – Gud, er du nu sikker på, at du har husket at så – også her hos os? AMEN

Der er vækst og grøde i de to billeder, Jesus kalder frem for os: bondemanden, der sår sin mark til. Og mens han sover og står op, nat og dag, spirer kornet og vokser – helt af sig selv. Uden han ved hvordan.

Og Guds rige, der er som et sennepsfrø, et lille bitte frø, mindre end alle andre frø. Men når det er sæt, vokser det op og bliver større end alle andre planter. Med store, skyggefulde grene.

Vækst og grøde er også det vi er begyndt at længes inderligt efter. Dagens længes, vinteren strenges. Vi glæder os til forår og sommer og til alt det gode, der er i vente, nu hvor lyset er ved at vende tilbage og de nøgne grene snart får knopper

Det er et mirakel hvert år, når vi træder ud af det grå låg, der ligger over os fra morgen til aften hele vinteren. Det er et mirakel, når vi slænger vintermørket af os. Og trofast vender det tilbage til os, foråret – når det er tid. Helt af sig selv, og uden det afhænger af noget vi gør eller kan. Uanset hvem vi er og hvad vi har gjort eller ikke gjort. Uanset hvordan vi lever vores liv, og om vi er lykkelige eller ulykkelige. Uanset vi er onde eller gode – så kommer det. Foråret.

Og vi kan ikke fremskynde det. Det vokser af sig selv. Trofast grønnes mark og eng – som et vidnesbyrd om den grokraft, der er i verden og som kan sætte sig igennem under de mest umulige forhold.

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 809, 125 årgang
Februar 2024
ISSN 0901-2214

Som en *mælkebøtte* får asfalten til at rejse sig og slå revner, for at kunne stikke hovedet frem.

I forhold til naturen har vi ikke svært ved at overgive os, lykkeligt afmægtige overfor dens stærke kræfter. Her er vi fulde af tillid – en tillid, der bærer og gennem de lange grå vinterdage og får os til at se frem og føle os i gode hænder.

Men hvad kan disse vækstbilleder sige os i dag, denne søndag morgen?

Vi kan gå lige til sagen og springe til en sammenligning med fortællingen om *Jesu opstandelse påskemorgen* – for vi nærmer os jo også påsken! Og påske vil drage os ind i et *dybere tillidsforhold* til den kraft, der får tingene til at gro og vokse. En tillid til, at også vi er som mælkebøtten – og ikke engang døden kan hindre livet i os i at bryde frem igen.

Gennemstrømmet som vi er af Gud.

Vi er vokset frem af Guds kraft og vi skal vokse til Gud. *Vi lever ikke for os selv* – som Paulus siger. Vi lever for Gud. At tro på de dødes opstandelse er at tro på det store forår. I det store billede. Tro på, at vi er i vækst og har Guds grokraft i os – *og at vi altid er ved at blive til, også når vi dør.*

En sådan tro på, hvad det vil sige at være menneske, taler lige ind i den vestlige kulturs stressende ide om, at vi selv bærer ansvaret for at skulle få det hele til at ske. Væksten er blevet helt vores egen – og Gud bedre det!

Og vi lider under det. Trods al vores tro på egen magt og egne kræfter og den store frihedsfølelse, det giver – så lider vi under det. Også fordi det dybest set er en illusion, at magten er vores.

Aldrig har vi haft så meget fritid og frihed og aldrig har vi haft så mange muligheder, som vi har i dag i vores del af verden. Aldrig har vi troet så meget på den menneskelige vækstkurves vej mod toppen – og alligevel er vi mere stressede og bekymrede og rådvilde end nogensinde.

Friheden lider af overanstrengelse. Også fordi vi hele tiden alligevel ramler ind i den barske kendsgerning, at troen på at vi er herre over vores eget liv er en indbildning. Og jo mere vi er overbevist om at kunne styre og kontrollere det hele, jo mere overraskende og ødelæggende føles det at erfare, at det kan vi ikke.

Engang kaldtes livets modgang for livsvilkår. I dag er det nederlag. Du har fejlet – igen. Du traf de forkerte valg. Du har levet forkert. Du har ikke været stærk nok. Du har ikke passet godt nok på dig selv. Du har ikke haft dine prioriteringer i orden. Du har ikke læst de rigtige bøger, gået på de rigtige kurser, kendt de rigtige mennesker, haft det rette mentale overskud – ja, du har bare ikke været et dygtigt nok menneske – en god nok mor eller far eller spændende og inspirerende ægtefælle.

Tænk om vi kunne læne os lidt tilbage – og sige: Gud, jeg er i dine hænder! Eller i den karske udgave: Gud i vold!

Tænk om vi kunne nøjes med at være mennesker af Guds nåde – og leve vores bøvede liv uden at tro, vi skal få det hele til at ske til karakteren 12 lige nu og her!

Gid vi dog kunne leve vores liv med mere tillid til, at der er noget, der kommer af sig selv. At der er noget, der vokser, mens vi sover og står op, nat og dag. Og at måske netop denne utålmodighed, hvor vi vil planlægge det gode liv ned til mindste detalje og ud fra en fast skabelon – ødelægger alt det, vi drømmer om.

Vi bliver nødt til at øve os i *værens nærvær*, øve os i at vente. Vente med samme tålmodige tillid, som vi venter på foråret og ved, at alt godt kommer til den, der venter.

Men bare at tage ordet *passivi* munden, og man bliver helt skamfuld. Vi skal være aktive og handledelelige – ansvar for eget liv. Og ansvar for eget liv, det vil ikke sige det at tage sit liv på sig med de

sorger og glæder, livet nu engang bringer. Hvis det bare var det! Tænk om ansvar for eget liv betød et ansvar for at elske sit liv, selvom det også engang imellem er op af bakke! Men det er ikke det, vi forstår ved ansvar for eget liv! Vi forstår det sådan, at det er vores eget ansvar at vores liv bliver en succes! Det er vores eget ansvar at optimere alle vores evner og talenter – uanset vi har nogen eller ej.

Vi skal få det til at ske! Og helst med det samme. Men at være Gud i eget liv, det kan få selv den stærkeste til at bukke under. Det er en stor opgave, og jeg er ikke sikker på, den blev helt gennemtænkt – dengang vi fyrede chefen i det høje og satte os selv i stedet.

Vi er i hvert fald ikke blevet gladere af det. Vi jages af frygten for ikke at bruge vores magt rigtigt – rastløst mærker vi efter hele tiden, om vi nu er på rette vej, eller skulle vi have gjort noget andet. Vi er bange for at gå i stå, bange for at gå glip af noget, bange for ikke at få nok ud af livet, bange for at forsvinde og miste vores identitet – bange for ikke at betyde noget, bange for de andres blikke, bange for at blive usynlige og til overs. Bange for vores egen dom.

Jeg tror, vi skal passe på, vi ikke kommer til at vokse mere og mere indad, i stedet for at folde os ud! Af bare bekymring – eller, for at blive i vækstbilledet – så kan der komme noget ”forvokset” ud af en kultur, der ikke har tålmodighed til at vente på, hvad Gud herren har bestemt os til. *Der er noget overgået og overstimuleret ved vores samfund.*

Larmende, overspændt, forceret, krævende, påtrængende – som sidst på eftermiddagen ved en børnefødselsdag. Alle er trætte og støjniveaueu stiger.

Giv tid! Livet kræver tålmodighed. Vækst tager tid. Det kan tage lang tid at blive et menneske. Det tager lang tid at blive sig selv.

De helt små børn vokser med lynets hast og kaster hurtigt deres babyham af sig. Man skal skynde sig at tage billeder af de nye små, for det varer ikke længe. Det går stærkt med at komme til at leve det liv, der på en gang presser sig på indefra og trækker i det udefra – som spirekraften i kornet indefra, mens sol og regn kalder udefra.

Og det lader vi faktisk ske, mens vi beundrende og overvældede følger med. Det burde vi lære noget af.

Gid vi kunne bevare denne rolige, tillidsfulde betragtning af vores børn – også når de vokser op. For snart begynder vores styre-kontrol mani at tage over.

Men vi skal ikke fjerne hver sten på deres vej. Vi skal ikke kontrollere, hvilken retning de skal tage. Vi skal ikke behandle dem som små private projekter. De skal have frihed til at folde sig ud – og vi skal have tillid til de kræfter, der gror i dem. Også når vi slet ikke synes, at de blev, som vi håbede på og regnede med.

Det tager tid at blive et menneske. Kærlighed tager også tid. Det kræver tålmodighed at lære kærligheden at kende. Når man møder hinanden, lægges frøet i jorden. Man ved endnu ikke, hvad kærlighed er – langsomt vokser det. Og måske er det først, når den ene efter mange år lægger den anden i graven, at vi rigtig ved, hvad det vil sige, at vi elskede hinanden.

Både mennesker og kærlighed kan visne og dø af kunstgødning og vækstfremmende stoffer.

Tro tager også tid. Måske et helt liv. Hvad er det at være troende? Det er også at lade det vokse indeni sig. Ganske langsomt, helt af sig selv. Man bliver ikke troende sådan fra det ene øjeblik til det andet – som noget man kan måle eller tage temperatur på.

På den anden side skal der ikke meget til. Det er som et lille bitte frø, der lægges i jorden og vokser sig større end alle andre træer. Sådan er Guds ord

sået i verden af Jesus – det lyder ikke af så meget. Tværtimod kan det lyde af meget lidt.

Det lyder i hvert fald ikke altid lige overbevisende. Det var jo bare et menneske, der gik omkring for mange år siden. Han så ikke ud af meget. Han levede ikke noget stort liv, og han døde en sørgmodig, ydmygende død på korset.

Men i dette almindelige liv lå det store gemt. Ordene blev sået – ord om tilgivelse, håb og forsoning. Det er stort, hvad sådanne ord kan gøre. De kan vokse – og vokse i os. Og gøre alting nyt.

Men det tager tid. Vi vil så gerne, at vi kan se meningen med det hele med det samme. At vi kan komme i kirke, og så går det hele op for os på et øjeblik.

Og gid jeg dog som præst kunne præsentere et spiseligt, attraktivt, uimodståeligt produkt, så min professionelle succesrate kunne stige og folk væltede ind i kirken hver søndag!

Men, hvordan skal man reklamere for kristendommen? Hvordan skal man kunne sælge sådan et lille, uanseligt sennepsfrø – som man ikke kan se, hvad har i sig, førend det bliver sået og får lov at ligge i god, modtagelig jord?

Tro skal have tid til at vokse og gøre sin virkning. Tid til at slå rødder. Sommetider opdager man sent i livet, at et salmevers, en time hos præsten dengang vi gik til præst, noget vi har læst, eller en samtale med et troende menneske – sent opdage vi, at det har slået rod.

Et lille bitte frø kan blive til et stort træ. Det der ikke ser ud af meget, kan have kimen i sig til noget stort. Det gælder også os mennesker. Ingen af os er bare hvad vi ser ud til at være. Det er det, vi skal tage med os herfra på denne søndag. AMEN

Eva Holmegaard Larsen

Sognepræst i Nødebo og Gadevang

Salmer (Den Danske Salmebog):

749: I østen stiger solen op

11: Nu takker alle Gud

412: Som vintergrene

557: Her vil ties, her vil bies

720: Som året går v.7-9

865 (100 Salmer): Se ud og se Guds under

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk